

Protokoll från kommunala pensionärsrådet 2023-03-21

Tillgänglighetsanpassat dokument

Detta dokument är tillgänglighetsanpassat i enlighet med lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Kontakta rådets sekreterare om du önskar originalhandlingen, se hemsidan för kontaktuppgifter.

Datum och tid

Rådssalen, Rådhuset, 2023-03-21, kl. 13:00 – 16:20

Närvaro

- Greger Johansson, PRO, ordförande
- Elin Rydberg (S)
- Eva Sundell, SPF
- Johan Eldin, SPF
- Yvonne Stillman, SKPF § 1-9
- Marie-Louise Stålbark, RPG
- Ingrid Nordgren, PRO
- Lena Rocksjö, PRO
- Marianne Johansson, PRO
- Olof Ejdeblad, SPF
- Birgitta Rahm, SPF § 1-9
- Olof Darelid, RPG
- Åsa Bolton, sekreterare
- Ingemar Jakobsson, löneservice § 6
- Mikael Ekström, enhetschef äldreomsorgen socialförvaltningen § 7
- Dan Kax, enhetschef Enheten för trygghetsskapande teknik socialförvaltningen § 7
- Andreas Zeidlitz, analys- och hållbarhetschef stadskontoret § 8
- Eleni Lago, hållbarhetsstrateg stadskontoret § 8

- Ida Wissling, områdeschef kostverksamheten socialförvalningen § 9
- Marianne Lillieberg, projektledare socialförvaltningen § 10

Justering

Elin Rydberg (S)

§ 1 Val av justerare

Elin Rydberg (S) utses att justera protokollet.

Kommunala pensionärsrådet beslutar att representanter från beredningsgruppen fortsättningsvis turas om med att justera protokollet för pensionärsorganisationernas räkning.

§ 2 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs med följande övrig fråga:

- Ekhagens gästhem

§ 3 Presentation av rådets ledamöter och ersättare

Kommunala pensionärsrådets ledamöter och ersättare presenterar sig själva med anledning av ny mandatperiod för rådet.

§ 4 Val av ordförande, vice ordförande och beredningsgrupp

Kommunala pensionärsrådet ska utse ordförande, vice ordförande och beredningsgrupp i rådet. Rådets beredningsgrupp har lagt fram följande förslag:

Ordförande: Andreas Persson (kommunalråd)

Vice ordförande: Greger Johansson (PRO)

Beredningsgrupp: Greger Johansson (PRO), Olof Ejdeblad (SPF), Yvonne Stillman (SKPF) och Marie-Louise Stålbark (RPG)

Yrkanden

Ledamöterna från SPF yrkar på att rådet bordlägger ärendet med hänvisning till att vice ordförandeskapet bör tillfalla

pensionärsorganisationen med högst medlemsantal, och att pensionärsorganisationerna behöver inkomma med dessa uppgifter innan ärendet kan avgöras.

Marie-Louise Stålbark (RPG) yrkar på att rådet beslutar i enlighet med beredningsgruppens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det föreligger två yrkanden, ett från ledamöterna från SPF och ett från Marie-Louise Stålbark (RPG).

Ordföranden frågar först om ärendet ska bordläggas eller avgöras under mötet och finner med följande röstutfall att ärendet ska avgöras under mötet:

Bordläggning: 4 röster

Avgöras under mötet: 7 röster

Ordföranden ställer därefter proposition på Marie-Louise Stålbarks (RPG) yrkande och finner att kommunala pensionärsrådet beslutar i enlighet med detta.

Kommunala pensionärsrådets beslut

Kommunala pensionärsrådet utser följande personer till ordförande, vice ordförande och beredningsgrupp i rådet:

Ordförande: Andreas Persson (kommunalråd)

Vice ordförande: Greger Johansson (PRO)

Beredningsgrupp: Greger Johansson (PRO), Olof Ejdeblad (SPF),

Yvonne Stillman (SKPF) och Marie-Louise Stålbark (RPG)

§ 5 Genomgång av föregående protokoll

Ordföranden går igenom föregående protokoll.

§ 6 Reseersättning till rådets ledamöter och ersättare

Föredragande: Ingemar Jakobsson, löneservice

Rådets ledamöter och ersättare har enligt kommunala pensionärsrådets reglemente rätt reseersättning. Reseersättningen utgår i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda regler för förtroendevalda. För att begära reseersättning ska rådets ledamöter och ersättare fylla i en blankett som lämnas till rådets sekreterare.

§ 7 Välfärdsteknik inom äldreomsorgen

Föredragande: Mikael Ekström, enhetschef äldreomsorgen, Dan Kax, enhetschef Enheten för trygghetsskapande teknik, socialförvaltningen

Socialförvaltningen arbetar med införandet av flera projekt gällande trygghetsskapande teknik i äldreomsorgen. Kommunala pensionärsrådet får information om följande projekt:

Distanshandel i hemtjänsten

Ett införande av distanshandel i hemtjänsten skulle gälla alla som inte själva följer med till butiken. Kunden eller hemtjänstpersonalen beställer mat hemifrån på en platta eller telefon genom en upphandlad webbutik. Varorna plockas i butik och körs hem till kund av företaget, som även kan plocka upp maten i köket. Utifrån hemtjänstens perspektiv innebär ett införande att kompetensen kan användas till vård och social tid istället för matinköp, samt färre tunga lyft.

Distanshandel i hemtjänsten är ett pilotprojekt som idag genomförs i fem hemtjänstgrupper och på ett äldreboende med hemtjänstavgift. För- och nackdelar behöver utvärderas under året innan ett slutligt beslut om breddinförande kan fattas av äldrenämnden.

Trygghetslarm på särskilt boende

Socialförvaltningen genomför ett projekt som syftar till att modernisera trygghetslarmen på särskilda boenden för äldre. Istället för att ha enheter i korridoren på äldreboendet, där samtliga larm syns, kommer personalen istället att få egna handenheter dit larmen kommer. Förändringen innebär en större integritet för de boende och en lugnare miljö på äldreboendet.

Förvaltningen uppdaterar även trygghetslarmen i ordinära boenden med anledning av att tekniken behöver bytas ut.

Läkemedelsrobot

Det finns ett politiskt beslut på att införa läkemedelsrobotar i kommunen. Runt 10 robotar finns i dagsläget hos kommunens medborgare och utfördelningen av robotarna beräknas pågå under cirka ett år. Läkemedelsroboten bidrar till säkrare medicinhantering, ökad självständighet i vardagen och förenklad planering för hemtjänsten.

GPS/mobila trygghetslarm

Syftet med larmet är att öka självständighet och trygghet för den enskilde och dess anhöriga. Ett mobilt trygghetslarm, ibland även kallat GPS- eller positioneringslarm, fungerar utanför hemmet till skillnad från ett stationärt trygghetslarm. I nuläget kan GPS-larm tillhandahållas via hjälpmedelscentralen för ordinärt boende och på äldreboenden. En utredning kommer genomföras under 2023 för att se om GPS-larmet kan utgöra ett komplement till de klassiska trygghetslarmen.

§ 8 Utredning om trygghetsboenden

Föredragande: Andreas Zeidlitz, analys- och hållbarhetschef, Eleni Lago, hållbarhetsstrateg, stadskontoret

På flera håll i kommunen har pensionärsorganisationer initierat frågan om trygghetsboenden. För att underlätta för bostadsföretag och aktörer i byggbranschen gav kommunstyrelsen i början av 2020 ett uppdrag till stadskontoret. I samarbete med berörda förvaltningar ska stadskontoret ta fram ett underlag som beskriver olika delar av kommunen med avseende på demografisk utveckling, åldersfördelning, nuvarande bostadsbestånd och fördelning mellan upplåtelseformer. Uppdraget omfattar även att belysa tillgång till områden, tomter eller ytor som skulle kunna vara lämpliga för denna typ av bostäder.

Uppdraget ska resultera i en rapport som kan skildra en bild av behovet och möjligheter för nya trygghetsboenden. Rapporten beräknas att

färdigställas inom kort och kommer att presenteras för kommunstyrelsen. Kommunen kommer även att anordna ett bostadsforum under året dit pensionärsorganisationer, byggaktörer, förtroendevalda och tjänstepersoner kommer att bjudas in.

Kommunala pensionärsrådet ger följande medskick till rapporten:

- Utformningen av trygghetsboenden, exempelvis gällande layout i lägenheterna, är en viktig aspekt att ta hänsyn till. Kommunala pensionärsrådet ser gärna att representanter från rådet tidigt involveras när trygghetsboenden ska byggas, förslagsvis i samverkan med stadsbyggnadskontoret och byggtreprenören. På så sätt kan äldres perspektiv tidigt beaktas i utformningen av trygghetsboenden.

§ 9 Riktlinjer från Socialstyrelsen om undernäring

Föredragande: Ida Wissling, områdeschef kostverksamheten socialförvaltningen

Socialstyrelsen har reviderat sina föreskrifter och allmänna råd om förebyggande av och behandling vid undernäring. De reviderade föreskrifterna innebär följande:

- Förtydliganden om vilka verksamheter föreskrifterna gäller för.
- Ny beskrivning av termen undernäring - *näringsrubbnings i form av brist på näringsämnen*.
- Vårdgivare ska ha rutiner för när och hur riskbedömningar för undernäring ska göras.
- Tydliggörande av ansvar – den nämnd som ansvarar för verksamheten ska säkerställa att det finns rutiner i de verksamheter som genomför insatserna.
- Förebyggande arbete mot undernäring ska ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet som vårdgivaren utför.

Vid misstanke om undernäring på särskilt boende för äldre har Jönköpings kommun sedan tidigare rutiner för vilka åtgärder som ska vidtas. Äldreomsorgen arbetar även förebyggande genom att erbjuda riskbedömning vid flytt till äldreboende och därefter en gång per år. De boende erbjuds små, näringstätta måltider ofta för att förhindra

undernäring. I ordinärt boende är det svårare att följa upp undernäring, men om personen är inskriven i den kommunala hälso- och sjukvården ska hemtjänsten uppmärka hälso- och sjukvården vid misstanke om undernäring.

§ 10 Projekt fokus kompetensförsörjning

Föredragande: Marianne Lillieberg, projektledare socialförvaltningen

Socialförvaltningens tre nämnder har gett förvaltningen i uppdrag att initiera ett sexårigt strategiskt förbättringsarbete gällande kompetensförsörjning. Förbättringsarbetet ska fokusera på ytterligare strategier för kompetensförsörjning inom områden som rör: 1) attraktivitet och rekrytering, 2) strategier för introduktion i arbetet, 3) interna karriärvägar och löneutveckling samt 4) rätt använd kompetens.

Uppdraget har resulterat i projektet *Fokus kompetensförsörjning*. Under 2022 genomfördes en förstudie och en projektplan fastställdes. Projektet är uppdelat i tre delprojekt; använd kompetensen rätt, stöd medarbetarnas utveckling samt attrahera och rekrytera. Socialförvaltningen ska under 2023 genomföra ett antal uppdrag i nämndernas verksamhetsplaner inom ramen för delprojekten. Exempel på uppdrag är att tydliggöra undersköterskors och vårdbiträdens roll och ansvar i äldreomsorgen, avlasta legitimerad personal, samt utreda effekten av 80-90-100-modellen till medarbetare som är yngre än 65 år (80 procent arbete, 90 procent lön, 100 procent pensionsavsättning).

§ 10 Information från äldrenämnden

Föredragande: Elin Rydberg (S), ordförande äldrenämnden

Tillsyn Inspektionen för vård och omsorg

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har genomfört en nationell tillsyn med syfte att bidra till att vårdgivare och huvudmän förbättrar vården så att den blir god och säker för de äldre som bor på särskilda boenden för äldre. IVO kan i det nationella resultatet konstatera brister i följsamhet till regler inom individuell bedömning och kompetens, kontinuitet och dokumentation, läkemedel samt vård i livets slutskede.

IVO har granskat Jönköpings kommuns resultat utifrån nämnda områden genom att kontrollera journaler och genomföra intervjuer med vård- och omsorgspersonal samt patienter. Överlag har Jönköpings kommun goda resultat vad gäller hälso- och sjukvården, men förbättringsområden finns enligt granskningen. IVO kommer att ta fram en slutrapport för samtliga kommuner.

Kommunprogram

I inledningen av varje mandatperiod fastställer kommunfullmäktige ett kommunprogram som visar den politiska inriktningen och planerna för aktuell mandatperiod. Kommunprogrammet konkretiseras i de årliga verksamhets- och investeringsplanerna (VIP) som nämnderna tar fram förslag till mellan april–juni. Inom äldreomsorgen vill äldrenämnden prioritera hemtjänsten då den står inför utmaningar med hög personalomsättning och sjuktal. Inom hälso- och sjukvården vill äldrenämnden prioritera samverkan med regionen.

§ 10 Övriga frågor

Ekhagens gästhem

Äldrenämndens ordförande Elin Rydberg (S) ger följande information:

Jönköpings kommun har ansvar för Ekhagens gästhem som bedriver palliativ vård i livets slutskede. Det finns inga politiska beslut eller förslag på att lägga ner Ekhagens gästhem. Vid tillfällen har det funnits vakanta platser på gästhemmet och många patienter på korttidsboendet Lönnen, vilket är beläget bredvid Ekhagens gästhem. Ekhagens gästhem har då tagit emot patienter från Lönnen som inte har behov av palliativ vård men däremot har ett biståndsbeslut för korttidsboende. På så sätt sker en effektiv användning av vårdplatserna på boendena.

Det finns tio palliativa vårdplatser på Ekhagens gästhem och kommunen har beslutat att utöka antalet palliativa vårdplatser med ytterligare tio platser. Utöver detta sker palliativ vård i hemmet och i region Jönköpings läns verksamheter. Kommunen har anställt ytterligare fem medarbetare

för att arbeta med palliativ vård i kommunen, däremot är det en stor utmaning att rekrytera medarbetare som är specialiserade på palliativ vård.